Verslag Domeinvergadering Sociaal Groene Kamer d.d. 27 oktober 2026
Verslag: Het Notuleercentrum

Domeinvoorzitter:	de heer Gardien
College:	wethouder Hoenderkamp, wethouder Jenneskens
Domeingriffier:	de heer Van de Ven (secretaris)
Aanwezige fracties (13):	D66, CDA, SPM, GroenLinks, PvdA, Partij Veilig Maastricht, VVD, Volt, 50PLUS, Maastricht van Nu, SAB, SP, M:OED.
Niet aanwezige fracties (3):	Partij voor de Dieren, Forum voor Democratie, PVV
Aanwezige domeinleden (21):	mw. Elfassih (D66), dhr. Van Gerwen (D66), mw.Heine (CDA), mw. Ouayah (PvdA), dhr. Vinck (PvdA), dhr. Van Hooren (PvdA), dhr. Boelen (SPM), dhr. Van Est (50PLUS, tot 18:25), mw. Meijer-Coninx (50PLUS), mw. Moonen (50PLUS), dhr. Hacking (VVD), Ryan Wilmes (Volt), dhr. Van Gelooven (SP), dhr. Jacob (SP), mw. Jeunhomme (SAB, tot 19:00), Bert Garnier (MvN), mw. Essers (MvN), dhr. Pfennings (PvM), mw. De Graaf (GroenLinks), mw. Smeijsters (GroenLinks), dhr. Van den Berkmortel (M:OED).

5. Raadsvoorstel 78-2026- Programmabegroting 2027

De **voorzitter** licht toe dat dit de politieke bespreking is ter voorbereiding van de raadsvergadering van 10 november 2026. Er was al een geruime mogelijkheid om technische vragen te stellen en de antwoorden zijn bij de stukken gevoegd. Vanavond worden ook de eventuele moties, amendementen en voorstellen verkend. De voorzitter licht de verschillende programma's binnen het domein Sociaal kort toe, te weten Programma 4 Onderwijs, Programma 6 Sociaal Domein en Programma 7.1 Volksgezondheid en Milieu, voor zover dit betrekking heeft op gezondheidszorg, waaronder de GGD en jeugdzorg. De woordvoerders kunnen per programmaonderdeel wisselen.

Wethouder Hoenderkamp geeft aan dat Jeugdzorg in programma 6 zit.

Programma 4 Onderwijs

Eerste termijn

D66 (Van Gerwen) benadrukt dat gelijke kansen voor iedereen belangrijk zijn. Dit begint met investeren in het onderwijs van morgen. D66 is tevreden met de ruim € 41 miljoen die is begroot voor toekomstbestendige onderwijsvoorzieningen. Deze reserveringen zijn sterk gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. D66 vraagt in hoeverre het begrote bedrag aansluit bij de uitvoerbaarheid van de plannen, welk deel hiervan naar verwachting daadwerkelijk in 2027 wordt besteed en in hoeverre de geplande projecten uitvoerbaar zijn. Daarnaast vraagt D66 welke risico's er zijn op vertragingen of kostenoverschrijdingen. Tot slot vraagt D66 wanneer wordt gestart met de nieuwe agenda Jeugd en Onderwijs en wanneer en op welke wijze de raad bij dit proces wordt betrokken.

50PLUS (Van Est) vraagt per interruptie of D66 doelt op de verdubbeling van de lasten. Reserveringen en lasten zijn immers verschillend.

D66 (Van Gerwen) ontkent dat; hij en doelt op de reserveringen van ruim € 41 miljoen.

Senioren (Stads)Partij Maastricht (Boelen) dankt de opstellers van de begroting, die beter leesbaar is dan in voorgaande jaren en spreekt hiervoor een compliment uit. Ook dankt de fractie voor de beantwoording van de

technische vragen. De fractie verzoekt om de vragen voortaan per programma in plaats van per partij te beantwoorden. Verder wijst de fractie op de grote ambities van Maastricht op het gebied van onderwijs, die ook blijken uit het IHP. Het is belangrijk de stand van zaken goed te blijven monitoren. In januari volgt opnieuw een update. De Senioren (Stads)Partij Maastricht gaat ervan uit dat de wethouder de raad tussentijds informeert wanneer daartoe aanleiding is, bijvoorbeeld naar aanleiding van de ontwikkelingen rondom de accu's, Porta Mosana of de financiën.

M:OED (Van den Berkmortel) merkt op dat de programma's gericht zijn op schoolverlaters tot 27 jaar, waarbij vooral aandacht is voor jongere schoolverlaters en mbo-studenten. M:OED vraagt of ook het hbo hierin wordt meegenomen en hoe de ondersteuning voor deze groep is geregeld.

GroenLinks (De Graaf) stelt vast dat het IHP de belangrijkste ontwikkeling binnen het onderwijsdossier is en spreekt hierover grote tevredenheid uit. Maastricht kan hiermee de komende jaren volop aan de slag. GroenLinks vraagt ook aandacht voor scholen die buiten de scope van het IHP vallen, maar waarvoor de gemeente ook verantwoordelijkheid draagt, zoals het nieuwe Montessori College en het speciaal onderwijs. Daarnaast is er in het IHP veel aandacht voor duurzaamheid, waaronder circulair bouwen. GroenLinks wijst erop dat afgelopen zomer basisscholen vanwege de hitte moesten sluiten, omdat er onvoldoende mogelijkheden waren om de schoolgebouwen te koelen. Dit raakt direct aan kwalitatief goede onderwijshuisvesting. De fractie vraagt in hoeverre scholen die buiten het IHP vallen, gebruik kunnen maken van gemeentelijke budgetten, al dan niet uit daarvoor gereserveerde middelen, om maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie en het binnenklimaat te treffen. Verder spreekt GroenLinks waardering uit voor de wijze waarop de ontwikkelagenda Jeugd en Onderwijs in de begroting wordt verbonden met de Jeugdgezondheidszorg. De fractie constateert dat er mooie investeringen worden gedaan in zorg op school en complimenteert de wethouder en het bestuur met deze integrale benadering van onderwerpen. Dat biedt een mooi vooruitzicht voor de komende jaren.

50PLUS (Van Est) stelt vast dat dit jaar tweemaal zoveel wordt uitgegeven aan onderwijshuisvesting, wat neerkomt op € 5 miljoen structureel meer. 50PLUS vraagt of deze ontwikkeling wordt voortgezet en wat de uitkomst is van de genoemde investeringen. Daarnaast vraagt de fractie of er jaarlijks sprake is van een structurele claim van € 12 tot € 15 miljoen bij de kapitaallasten van onderwijs.

PvdA (Ouayah) sluit aan bij de woorden van GroenLinks. Het is belangrijk dat er genoeg aandacht wordt besteed aan het onderwijs en dat hierin genoeg wordt geïnvesteerd. De technische vragen die de PvdA reeds heeft gesteld, dekken in principe de lading.

Partij Veilig Maastricht (Pfennings) sluit aan bij de woorden van GroenLinks over het speciaal onderwijs, waaraan meer aandacht mag worden besteed.

MAASTRICHT van NU (Garnier) stelt vast dat het college extra middelen beschikbaar stelt voor begeleiding en het voorkomen van schooluitval. De fractie is hierover positief en vraagt wat deze investeringen concreet gaan opleveren en op welke wijze de resultaten worden gemonitord.

Wethouder Jenneskens dankt GroenLinks voor de complimenten voor de agenda Jeugd en Onderwijs. Dit is een van de grootste opgaven. Het college wil graag een integrale agenda opstellen en tegelijkertijd verschillende interventies en structuren, zoals sport en cultuur, samenbrengen om de kansen voor kinderen en jongeren te vergroten. Dit is echter geen gemakkelijke opgave. Op 17 november 2026 vindt de startbijeenkomst plaats, waarbij onder andere wordt besproken welke onderwerpen wel en niet worden samengebracht, wat de rol van de raad is en welke prioriteiten de raad belangrijk vindt. Het is de bedoeling om de agenda vóór de volgende zomervakantie vast te stellen, zodat de interventies in het daaropvolgende schooljaar kunnen worden ingezet. Richting de Senioren (Stads)Partij Maastricht geeft wethouder Jenneskens aan dat dit een sympathiek voorstel is, maar soms zijn zaken ingewikkeld om te realiseren in de praktijk. De wethouder neemt dit mee in de evaluatie. Het is inderdaad logisch om de vragen thematisch te lezen. De wethouder zal de raad ook proactief op de hoogte houden zo snel als dat kan. In antwoord op M:OED geeft wethouder Jenneskens aan dat de gemeente voorheen in het kader van de leerplicht verantwoordelijk was voor jongeren tot 18 jaar, waarna deze verantwoordelijkheid werd uitgebreid tot 21 jaar. Inmiddels wordt toegewerkt naar een leeftijdsgrens van 27 jaar. De belangrijkste stappen hiervoor zijn inmiddels gezet. Ten aanzien van het hbo en de universiteiten leidt dit tot

complexiteiten, omdat uitval ook kan betekenen dat jongeren naar een andere onderwijsinstelling gaan of hun opleiding over de grens voortzetten. In antwoord op GroenLinks en Partij Veilig Maastricht licht wethouder Jenneskens toe dat het speciaal onderwijs wordt meegenomen in de herijking van het IHP, die vanaf volgende zomer op de agenda staat. Hierbij spelen complexe vraagstukken, omdat de ontwikkeling richting inclusief onderwijs andere eisen stelt aan de schoolgebouwen. In januari 2027 vindt bovendien het inhoudelijke openbare gesprek over het IHP plaats. De wethouder benadrukt dat er ook met het Montessori College en het speciaal onderwijs in het kader van het IHP wordt gesproken. Met alle schoolbesturen vindt een regulier zeswekelijks overleg plaats. De herijking van het IHP voor de periode 2029-2032 staat gepland voor het tweede of derde kwartaal van 2028. Verder geeft wethouder Jenneskens aan dat de vraag van GroenLinks over hittestress al vaker aan de orde is gesteld. Dit is een van de thema's die schoolbesturen tijdens het periodieke overleg met de gemeente aandragen. Er zijn verschillen tussen scholen, waarbij op sommige scholen meer leerlingen naar huis worden gestuurd vanwege de hitte. Een van de ambities is dat de schoolbesturen gezamenlijk tot een protocol komen. De wethouder licht toe dat het IHP betrekking heeft op de bouw en verbouw van scholen. Daarnaast is er een meerjarenonderhoudsplanning, waarin vraagstukken over het binnenklimaat aan de orde komen. Dit betreft een ingewikkeld en kostbaar vraagstuk. De wethouder komt hierop terug bij de herijking van het IHP. Verder zal wethouder Jenneskens op de vraag van 50PLUS buiten de vergadering of schriftelijk terugkomen **(toezegging)**. In antwoord op de vraag van MAASTRICHT van NU over het voorkomen van schooluitval geeft wethouder Jenneskens aan dat dit onderwerp nadrukkelijk moet worden opgepakt. Dit is een van de redenen voor de nieuwe agenda Jeugd en Onderwijs, die zich richt op jongeren tot 27 jaar. Daarbij is het van belang te beoordelen of de investeringen daadwerkelijk bijdragen aan de beoogde doelen. Aan de uitvoering van deze nieuwe wettelijke taak die de gemeente heeft gekregen, wordt de komende periode hard gewerkt. Dit komt terug bij de raad in het kader van de integrale agenda Jeugd en Onderwijs.
50PLUS (Van Est) wil bespreken of er een plafond moet worden ingesteld voor de investeringen in onderwijs. Volgens de fractie is dit de politieke vraag die aan de orde is.

Wethouder Jenneskens legt uit dat binnen de systematiek van het IHP rekening wordt gehouden met een bepaalde marge voor de ontwerpen die via aanbestedingen in de markt worden gezet. De vraag of een investeringsplafond moet worden ingesteld, komt bij de herijking van het IHP aan de orde. De wethouder merkt op dat verduurzamingsmaatregelen doorgaans niet leiden tot lagere kosten. De vraag aan de raad is hoe met het beschikbare budget wordt omgegaan. Daarbij was vooraf al bekend dat niet het volledige bedrag was gedekt, maar daar staat tegenover dat scholen worden gebouwd met het oog op toekomstbestendigheid.

Tweede termijn

GroenLinks (De Graaf) dankt de wethouder voor de beantwoording en vraagt naar de termijnen van de herijking en de discussie over het bijzonder onderwijs en klimaatadaptatie. Daarnaast wijst GroenLinks erop dat er alternatieven zijn voor airconditioning en verzoekt de wethouder om de nieuwe mogelijkheden mee te nemen in de gesprekken.

Partij Veilig Maastricht (Pfennings) vraagt per interruptie of GroenLinks de motie van Partij Veilig Maastricht en SP over de verkoeling op scholen van 7 juli zal steunen.

GroenLinks (De Graaf) geeft aan dat dit afhangt van het antwoord van de wethouder over de mogelijkheden. Indien de motie opnieuw wordt ingediend, zal GroenLinks dit serieus bekijken.

CDA (Heine) merkt per interruptie op dat airconditioningsystemen die op zonnepanelen werken, vrijwel energieneutraal zijn. Het CDA hoopt dat de mogelijkheden op een pragmatische wijze worden bekeken, zodat de kosten zo laag mogelijk blijven.

GroenLinks (De Graaf) geeft aan dat airconditioningsystemen op bepaalde punten toch problematisch zijn en benadrukt dat ook alternatieven serieus moeten worden onderzocht. GroenLinks staat open voor oplossingen, mits dit op een duurzame wijze gebeurt.

Wethouder Jenneskens licht toe dat de herijking van het IHP in de zomer van 2027 van start gaat, waarna de besluitvorming in het tweede of derde kwartaal van 2028 volgt. Ruim voor het einde van de huidige planperiode gaat het college met de raad in gesprek over de volgende planperiode. Het thema hittestress in brede zin kan

ook tijdens de sessie in januari 2027 aan de orde komen. Indien dit niet het geval is, zal de wethouder de raad hierover op een andere wijze informeren **(toezegging)**. De wethouder merkt op dat in de eerder ingediende motie wordt uitgegaan van één technische oplossing, terwijl schoolgebouwen sterk van elkaar verschillen en daarmee ook de vraagstukken en mogelijke technische oplossingen. De wethouder wil het onderwerp daarom in brede zin bekijken. Daarbij moeten ook de kosten in beeld worden gebracht.
De **voorzitter** rondt de bespreking af en vat samen dat de wethouder heeft toegezegd om bij de evaluatie van de begroting mee te nemen dat de vragen over de begroting wellicht voortaan meer thematisch worden geordend. Daarnaast heeft de wethouder toegezegd terug te komen op het binnenklimaat op scholen, hetzij tijdens de bespreking in januari 2027, hetzij schriftelijk. De voorzitter stelt voor om daarbij ook de vraag van 50PLUS over de kapitaallasten en het structurele budget te betrekken.

Wethouder Jenneskens zal buiten de vergadering terugkomen op de technische vraag van 50PLUS en de wijze waarop dit het beste kan worden beantwoord.

De **voorzitter** ziet instemming bij 50PLUS.

Senioren (Stads)Partij Maastricht (Boelen) heeft ook voorgesteld om dit te doen voor de jaarrekening.

De **voorzitter** ziet instemming bij wethouder Jenneskens.

Wethouder Jenneskens is geen wethouder financiën. De wethouder zal samen met wethouder Fokke bekijken wat kan.

50PLUS (Van Est) stelt voor om dit in de commissie Begroting en Verantwoording ook mee te nemen. Daar komt het begrotingsboek immers aan de orde.

De **voorzitter** vindt dit een goed voorstel.

Programma 6 Sociaal Domein

De **voorzitter** opent de bespreking.

Eerste termijn

MAASTRICHT van NU (Garnier) stelt vast dat de programmabegroting goede voornemens bevat ten aanzien van de versterking van het Wmo-toezicht. De fractie is hiervan een groot voorstander, maar merkt op dat het voor de raad moeilijk is om hierover een oordeel te vormen zonder concrete informatie over het aantal extra toezichthouders, uitgevoerde controles, meldingen en terugvorderingen. Ook is het zonder deze informatie moeilijk om vast te stellen of daadwerkelijk sprake is van zorgfraude. MAASTRICHT van NU vraagt om een toelichting hoe het college dit probleem wil aanpakken.

Partij Veilig Maastricht (Pfennings) merkt op dat de sociale begroting inwoners zekerheid moet bieden dat ondersteuning beschikbaar is wanneer het thuis niet meer gaat, dat kinderen kunnen opgroeien met passende hulp en mensen met geldproblemen tijdig worden geholpen. Voor Partij Veilig Maastricht zijn toegankelijke zorg en bestaanszekerheid belangrijke maatstaven. De fractie erkent de inzet en de aandacht voor preventie op school, maar vraagt welke concrete verbeteringen inwoners in 2027 zullen merken en wie de raad kan aanspreken als die uitblijven. Ten aanzien van mantelzorg vraagt Partij Veilig Maastricht waarom het college voor de ervaren passendheid van Wmo-ondersteuning een streefwaarde van 28% voor 2027 hanteert, terwijl in 2023 21% werd behaald. De fractie vraagt welke politieke ambities hieraan ten grondslag liggen en hoe wordt voorkomen dat een groter beroep op zelfredzaamheid leidt tot een grotere belasting van mantelzorgers. Vervolgens vraagt de fractie hoe tijdige toegang tot respijtzorg wordt gewaarborgd. Ten aanzien van Beschermd Thuis en Jeugdhulp vraagt Partij Veilig Maastricht naar de wachttijden en hoe wordt gewaarborgd dat inwoners tijdig voldoende ondersteuning krijgen. Ten slotte vraagt de fractie welke keuzes het college aan de raad voorlegt indien de beschikbare middelen ontoereikend blijken.

50PLUS (Van Est) merkt op dat in paragraaf 6.1 een tijdelijk budget voor gebiedsgerichte re-integratieactiviteiten voor de periode 2027 tot en met 2030 wordt genoemd, maar dat dit niet terugkomt in de begroting. De fractie vraagt om een toelichting. Daarnaast constateert 50PLUS een dubbele halvering van de middelen voor arbeidsparticipatie en vraagt of de gemeente vanuit het Rijk wordt geacht minder in te zetten op arbeidsparticipatie. Verder merkt de fractie op dat de stijging van de baten wordt toegeschreven aan de eigen bijdrage in de Wmo. In 2029 wordt de huishoudelijke hulp uit de Wmo gehaald. 50PLUS verwacht dat daarmee de baten vervallen, maar constateert dat deze in de begroting gelijk blijven. De fractie vraagt hoe dit kan worden verklaard en of er in 2028 geen eigen bijdragen worden gevraagd.

SP (Jacob) geeft aan dat het sociaal domein onder meer samenwerkt met het Vista College om jongvolwassenen die dreigen uit te vallen zonder startkwalificatie, te begeleiden naar mogelijkheden om hun onderwijs voort te zetten en hen zo een tweede kans te bieden. De SP vraagt welke middelen beschikbaar zijn voor deze opdracht en of het college deze inzet ook meeneemt in de integrale aanpak (pagina 55). De SP merkt verder op dat op pagina 59 staat dat het percentage Wmo-cliënten dat de ondersteuning als passend ervaart, afneemt. Het college wil investeren in zelfredzaamheid. De SP vraagt of bij een succesvolle pilot sprake is van een extra investering, of dat de benodigde middelen elders binnen het sociaal domein worden vrijgemaakt.

GroenLinks (De Graaf) is blij om weer terug te zijn in het sociaal domein.

De **voorzitter** heet raadslid De Graaf welkom terug.

GroenLinks (De Graaf) stelt vast dat continuïteit belangrijk is, maar dat de sociale problematiek hardnekkig blijft. Door bepaalde systematische tekortkomingen lijkt het moeilijk om vooruitgang te boeken, terwijl de gemeente blijvend verantwoordelijk is voor onderwerpen die de aandacht vragen. De fractie wijst op belangrijke nieuwe ontwikkelingen, zoals het sociaal ontwikkelbedrijf, de bestendiging van regels en de doorzettingsmacht op het gebied van kwaliteit en toezicht binnen de Wmo en de centrumregeling Beschermd Wonen. Ook spreekt GroenLinks waardering uit voor de veranderende taal binnen het sociaal domein. Voor de fractie is het van belang dat voldoende wordt geïnvesteerd in het sociaal domein, onder meer in de preventieagenda.
Naar aanleiding van een eerdere vraag over veiligheid en jongeren merkt GroenLinks op dat de inzet vooral lijkt te zijn gericht op handhaving en toezicht. De fractie vraagt opnieuw aandacht voor het jongerenwerk. In aansluiting op de vraag van het CDA over de veerkrachtwijken en het beschikbare bedrag van € 240.000, geeft GroenLinks aan dat het college heeft toegelicht dat dit aanvankelijk incidentele middelen betrof voor 1 fte en 0,1 fte digitaal jongerenwerk in de wijken Pottenberg, Nazareth en Limmel. GroenLinks stelt dat ook in Malberg en Daalhof sprake is van sociale problematiek en vraagt de wethouder om te onderzoeken of een vergelijkbare aanpak ook in deze wijken kan worden toegepast. De fractie pleit voor meer aandacht voor jongerenwerk en een bredere aanpak in plaats van alleen preventief fouilleren.
Verder heeft GroenLinks een vraag over inclusie en toegankelijkheid. De fractie is tevreden dat nieuwe gebouwen voldoen aan de NEN 9120-norm, maar merkt op dat deze norm niet wettelijk afdwingbaar is en dat dit onvoldoende is om volledig te voldoen aan het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. GroenLinks vraagt welke investeringen op de lange termijn nog worden gedaan om de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen te verbeteren. De fractie erkent dat het aanpassen van gebouwen aanzienlijke kosten met zich meebrengt. In dit kader wijst GroenLinks op de beschikbare € 1,2 miljoen voor ontmoetingsplekken en gemeenschapshuizen.
Ten slotte wijst GroenLinks op de nieuwe subsidieregeling voor professionele instellingen. De fractie merkt op dat deze instellingen bij bezuinigingen vaak als eerste in beeld komen, terwijl continuïteit juist bij zorginstellingen van groot belang is. Het college heeft aangegeven niet te zullen bezuinigen, ook niet in de ravijnjaren. GroenLinks vraagt de wethouder dit nogmaals te bevestigen en pleit ervoor om helemaal niet te bezuinigen binnen het sociaal domein.

De **voorzitter** geeft nogmaals aan dat er al een mogelijkheid was om technische vragen te stellen.

GroenLinks (De Graaf) antwoordt dat dit wel degelijk politieke vragen waren en geen technische vragen.
De **voorzitter** verschilt daarover van mening en geeft het woord aan Volt.

Volt (Wilmes) deelt de zorgen van Partij Veilig Maastricht over mantelzorgers en merkt op dat deze zorgen jaarlijks terugkeren. De fractie vindt het belangrijk om de ontwikkelingen goed te blijven monitoren en is benieuwd naar de beantwoording van de vragen. Verder verwijst Volt naar de domeinvergadering van 23 juni jl., waarin is besproken dat bij het programma Beschermd Thuis een structureel en oplopend tekort ontstaat. Hoewel in de begroting hiervoor € 1 miljoen extra is gevoteerd, is dit volgens Volt onvoldoende. De fractie

vraagt hoe dit zich verder zal ontwikkelen, welke maatregelen worden genomen om binnen de begroting te blijven en of er aanvullende mogelijkheden zijn om rode cijfers te voorkomen.

M:OED (Van den Berkmortel) heeft geen vragen.

CDA (Heine) zal tijdens de raadsvergadering geen moties indienen, maar denkt wel mee over een aantal moties. In het kader van de stichting die vluchtelingen wil helpen, wijst het CDA op de brede subsidieregeling voor gemeenschapshuizen. De fractie vraagt of al is nagedacht over een koppeling met deze regeling en of de stichting hiervoor in aanmerking kan komen. Daarnaast vraagt het CDA aandacht voor de subsidieregeling voor armoedeorganisaties. Bij de actualisatie van het beleidsplan heeft de fractie aangegeven dat er veel initiatieven zijn die vergelijkbare werkzaamheden uitvoeren, waaronder initiatieven die mensen thuis bezoeken. Het CDA vraagt hoe deze initiatieven binnen de subsidieregeling worden gemonitord, zodat niet te veel vergelijkbare initiatieven afzonderlijk worden gesubsidieerd, maar juist wordt ingezet op samenwerking en versterking. Verder stelt het CDA vragen over het automatisch toekennen van voorzieningen. De fractie ziet de voordelen hiervan, maar wijst ook op de mogelijke nadelen. Het CDA vraagt wat de verwachte bandbreedte van een eventuele kostenstijging is en hoe wordt omgegaan met verouderde gegevens vanuit instanties zoals het UWV, waardoor mogelijk ten onrechte voorzieningen worden toegekend en terugvorderingen nodig zijn. Verder vraagt de fractie of de automatiseringsslag binnen de gemeente goed is uitgevoerd.
Het CDA stelt ook een vraag over de mentale gezondheid. De fractie merkt op dat wordt geïnvesteerd in laagdrempelige steunpunten voor jongeren en roept op om ook de mogelijkheden binnen gemeenschapshuizen en jeugdsozen te benutten. Daarnaast wijst het CDA op het betrekken van @ease, dat goed functioneert en behoefte heeft aan extra financiële middelen. Verder verwijst het CDA naar de eerder door de SP aangehaalde daling van de waardering voor de Wmo-ondersteuning. Het CDA geeft aan met ambtenaren te hebben gesproken over de klachten over Welzorg, waarover de fractie klachten blijft ontvangen. Het betreft een zeer kwetsbare doelgroep en het CDA verwacht dat die klachten serieus worden genomen. De fractie vindt het kwalijk dat mensen lang moeten wachten als verstrekte hulpmiddelen kapotgaan en vervangen moeten worden. Volgens het CDA hangt dit samen met de marges die Welzorg hanteert. Tot slot merkt het CDA op dat in de begroting extra middelen zijn opgenomen voor Stichting Leergeld. Die stichting heeft tijdens de zomer- en kerstvakantie verschillende projecten georganiseerd. Het CDA verzoekt het college om ook deze projecten te bekostigen, omdat deze van groot belang zijn voor deze kinderen.

SAB (Jeunhomme) ziet in deze begroting van de nieuwe coalitie veel om te steunen. Er is aandacht voor jongeren, voor inwoners die hulp nodig hebben en voor mensen waarvoor meedoen financieel moeilijk is. SAB heeft echter ook zorgen. Bij de Wmo vindt 75% van de cliënten de ondersteuning passend. In 2024 was dat 84%. Het college heeft al het foutieve cijfer in de begroting toegelicht, de daling blijft echter reden tot zorg. Wie hulp vraagt moet erop kunnen vertrouwen dat de hulp aansluit bij wat nodig is. Voor 2027 streeft het college naar tenminste 78%. SAB vraagt welke verbeteringen cliënten volgend jaar moeten merken. Verder vraagt SAB om halverwege 2027 de raad te informeren of die aanpak werkt en waar bijsturing nodig is en of dat gevolgen heeft voor de begroting. Verder verwacht het Volwassenfonds Sport en Cultuur 11% van de doelgroep te bereiken. SAB vindt dat percentage laag. SAB vraagt of het college kan nagaan wat mensen tegenhoudt en om die drempels aan te pakken. De beschikbare steun moet immers bij de doelgroep terechtkomen.

Senioren (Stads)Partij Maastricht (Boelen) geeft aan dat de tekst op pagina 50 tot en met 61 goed te begrijpen is, maar dat de financiële informatie minder overzichtelijk is. De fractie merkt op dat circa 30% van de begroting aan het sociaal domein wordt besteed, maar dat de verschillen tussen de jaren moeilijk te duiden zijn. De Senioren (Stads)Partij Maastricht adviseert de auditcommissie en de opstellers van de begroting om de informatie over de financiële mutaties toegankelijker en inzichtelijker te maken. De fractie geeft aan onvoldoende inzicht te hebben in de oorzaken van de meerkosten. De Senioren (Stads)Partij Maastricht merkt op dat op pagina 50 wordt gesproken over de onoverbrugbare achterstanden. De fractie vindt deze formulering niet passend, omdat het uitgangspunt juist moet zijn dat achterstanden overbrugbaar worden gemaakt. Daarnaast vraagt de fractie extra aandacht voor de opvang van dak- en thuislozen en buitenslapers, nu de winter voor de deur staat. Tevens vraagt de Senioren (Stads)Partij Maastricht of aanvragers de vele subsidieregelingen nog kunnen overzien en of zij ondersteuning kunnen krijgen bij het aanvragen.

D66 (Van Gerwen) is blij dat zoveel geld is vrijgemaakt voor preventie. Het is mooi dat die investeringen in 2027 worden ingezet. D66 vraagt uitleg over het proces zodra die investeringen worden uitgewerkt en of ook gekeken wordt naar de verschillende behoeften van wijken. D66 vraagt of ook geleerd kan worden van de

gebiedsgerichte aanpak in Nazareth en Pottenberg, net zoals GroenLinks. Verder had de gemeente Maastricht twee jaar geleden slechts twee medewerkers met een beperking in dienst. D66 vraagt of daarin iets is gewijzigd, zeker nu de gemeente ook bezig is met de inrichting van een eigen sociaal ontwikkelbedrijf. D66 acht belangrijk dat de gemeente het goede voorbeeld geeft.

Wethouder Hoenderkamp dankt de leden van het domein voor de vragen. De wethouder geeft aan dat de raad recent over het Wmo-toezicht is geïnformeerd. Er is een nieuwe aanpak toezicht Wmo en de fracties hebben daarover al schriftelijke vragen gesteld. Er is besloten om het Wmo-toezicht te professionaliseren en uit te breiden van 0,8 fte naar 3 fte. Daarnaast is er ook een aantal verbeteringen in het contractmanagement, in de keten, de inkoop en de positionering van de consulenten. Een onderdeel van de nieuwe aanpak is dat de raad jaarlijks wordt geïnformeerd over de resultaten van dat toezicht. Er is inderdaad informatie nodig over de hoogte van de zorgfraude. Wethouder Hoenderkamp stelt in antwoord op de vraag van Partij Veilig Maastricht over de concrete verbeteringen die inwoners gaan merken, dat in de begroting is opgenomen wat er op het gebied van prestatie- en effectindicatoren wordt beoogd en welke activiteiten daarvoor worden uitgevoerd. De raad kan het college aanspreken op het realiseren van deze kwantitatieve ambities. Volgens de wethouder is dit op de pagina's 50 tot en met 61 goed beschreven, waarbij is geprobeerd het verhaal van het sociaal domein in de begroting inzichtelijk te maken. De cijfers over de tevredenheid over de Wmo zijn inderdaad behoorlijk gedaald. Het college heeft daarover een raadsinformatiebrief gestuurd, met een analyse van de oorzaken. Wethouder Hoenderkamp geeft aan dat de belangrijkste oorzaak van de daling in de tevredenheid, de wachtlijst voor hulp bij het huishouden is. Deze wachtlijst was eerder weggewerkt, maar is inmiddels weer enigszins opgelopen, zij het aanzienlijk minder dan voorheen. De verwachting is dat de komende cliënttevredenheidsmeting een lichte toename in de tevredenheid laat zien. Dit vormt de onderbouwing van de streefwaarde van 78%.
De wethouder deelt mee dat meerdere fracties aandacht hebben gevraagd voor de klachten over het functioneren van Welzorg. De organisatie heeft ook zelf melding gemaakt van een verminderde dienstverlening en de ingezette herstelactiviteiten. Zowel ambtelijk als bestuurlijk wordt de situatie nauwlettend gevolgd. Het college deelt de zorgen van het CDA over de klachten en vindt de interpretatie van Welzorg dat deze slechts uit één bron afkomstig zouden zijn, te beperkt.

CDA (Heine) dankt de wethouder voor de beantwoording en vraagt of er bij de klachten over huishoudelijke hulp een verschil is tussen de reguliere wachttijden en de wachttijden in de zomerperiode. De fractie verzoekt de wethouder hierop door te vragen en geeft aan al vaker suggesties te hebben gedaan voor mogelijke oplossingen.

Wethouder Hoenderkamp zal dit nagaan. De wethouder benadrukt dat het cijfer niet is gebaseerd op het aantal klachten, maar op een cliënttevredenheidsmeting waarbij cliënten aan het einde van het jaar worden bevraagd over het afgelopen jaar. De wethouder erkent dat cliënten in de zomerperiode minder hulp bij het huishouden ontvangen, omdat relatief veel huishoudelijke hulpen dan op vakantie zijn. Hij kan zich voorstellen dat dit van invloed is op de tevredenheid van cliënten.
Wethouder Hoenderkamp deelt ook de zorgen over de overbelasting van mantelzorgers, maar is ook van mening dat mantelzorgers beter worden ondersteund. De wethouder zal de raad binnenkort informeren over de evaluatie van de uitvoeringsagenda Mantelzorg, die loopt tot eind 2026. De wethouder benadrukt dat veel mantelzorgers zich in een ingewikkelde situatie bevinden en daardoor aanzienlijke stress en druk ervaren. De gemeente kan deze problematiek niet volledig oplossen, maar doet wat mogelijk is om ondersteuning te bieden. In de komende periode wordt daarnaast ook meer aandacht besteed aan de mogelijkheden voor respijtzorg.

CDA (Heine) gaat ervan uit dat de verdere uitwerking van de respijtzorg aan de raad wordt voorgelegd, aangezien dit in de begroting is opgenomen.

Wethouder Hoenderkamp antwoordt bevestigend. In antwoord op Volt geeft de wethouder aan dat zowel Beschermd Thuis als Veilig Thuis onder druk staan en dat er bij beide ketens reden tot zorg is. Bij Beschermd Thuis gaat het om de toenemende aantallen en de achterblijvende doorstroming. De wethouder heeft de raad recent geïnformeerd over het beheersplan. Bij Veilig Thuis, dat onderdeel is van de GGD, neemt het aantal meldingen sterk toe. Hiervoor is extra formatie aan de GGD toegevoegd, maar ook deze keten blijft onder druk staan. Bij beide wachtlijsten vindt triage plaats, zodat de meest acute gevallen worden geholpen. In de loop van het jaar gaat de wethouder met de raad in gesprek over beide ketens. Wethouder Hoenderkamp geeft aan dat het college ernaar streeft dat inwoners de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Wanneer dit vanwege een te grote vraag en een tekort aan aanbod niet mogelijk is, wordt geprioriteerd op basis van de urgentie, waarbij de mensen die de ondersteuning het hardst nodig hebben als eerste worden geholpen.

50PLUS (Van Est) herhaalt op verzoek van de wethouder, dat in paragraaf 6.1 een tijdelijk budget voor gebiedsgerichte re-integratieactiviteiten voor de periode 2027 tot en met 2030 wordt genoemd, maar dat dit niet terugkomt in de cijfers van de begroting.

Wethouder Hoenderkamp komt hierop schriftelijk terug **(toezegging)**. De wethouder vermoedt dat die cijfers in 6.3 of 6.4 staan, omdat de wijkgerichte re-integratieactiviteiten onderdeel uitmaken van de Participatiewet.
Verder komt wethouder Hoenderkamp schriftelijk terug op de vraag van 50PLUS, waarom de baten dalen van € 400.000 naar circa € 100.000 per jaar **(toezegging)**. Wethouder Hoenderkamp geeft aan dat 50PLUS terecht wijst op de baten uit eigen bijdragen binnen de Wmo. De wethouder legt uit dat het Rijk heeft aangekondigd dat de hulp bij het huishouden grotendeels uit de Wmo wordt gehaald en spreekt hierover zijn zorgen uit. In de begroting is dit verwerkt middels een negatieve stelpost op advies van de VNG en de provincie. Het Rijk heeft namelijk al een bezuiniging ingeboekt, waardoor gemeenten vanaf 2029 aanzienlijk minder middelen ontvangen. In de begroting daalt daarom voor hetzelfde bedrag, de kosten van de hulp bij het huishouden in de vorm van een negatieve stelpost binnen programma 0. Dit is een administratieve oplossing, waardoor het effect niet zichtbaar is. Mochten de plannen van de overheid doorgaan, zal de gemeente in 2029 ongetwijfeld minder eigen bijdragen ontvangen.

50PLUS (Van Est) merkt op dat dit voor de Senioren (Stads)Partij Maastricht ook niet duidelijk was.

Wethouder Hoenderkamp verwacht niet dat de pilot Zelfredzaamheid direct leidt tot een hogere klanttevredenheid binnen de Wmo. De wethouder vindt het positief dat de pilot in januari 2027 van start gaat. Mensen die bepaalde vaardigheden op enig moment niet meer beheersen, kunnen deze deels opnieuw aanleren. De raad ontvangt hierover binnenkort een raadsinformatiebrief.
In reactie op GroenLinks geeft wethouder Hoenderkamp aan dat de gemeente zeggenschap heeft over haar eigen vastgoed en de NEN 9120-norm daarvoor ook kan afdwingen, zelfs als dit geen wettelijke plicht is. De vraag of hiermee een grotere mate van inclusie wordt bereikt, blijft echter open. De wethouder komt hierop nog terug.
Verder is in de meerjareninvesteringsplanning het budget voor gemeenschapshuizen opgenomen, waarbij inclusie afzonderlijk wordt vermeld. Dit budget is momenteel niet apart begroot. Dat betekent echter niet dat de betreffende investeringen niet worden uitgevoerd.
Daarnaast licht wethouder Hoenderkamp toe dat in de begroting is verwerkt hoe het beheersplan Beschermd Thuis wordt uitgevoerd. Met de circa € 1 miljoen die structureel extra beschikbaar komt, kan de gemeente uitkomen, als het beheersplan wordt uitgerold, zoals momenteel is vastgesteld. Dat betekent dat er nu geen geld bij hoeft. In de risicoparagraaf is echter wel benoemd dat de werking van het beheersplan niet zeker is.
In reactie op het CDA geeft wethouder Hoenderkamp aan dat de gemeente in het kader van het ontmoetingsplan werkt aan de ondersteuning van verenigingen. Daarbij wordt ook onderzocht of een link kan worden gelegd met de KNVO. De ondersteuning is momenteel grotendeels gericht op sportverenigingen, maar kan ook worden gekoppeld aan de ambities op het gebied van ontmoeten. Dit loopt niet via de subsidieregeling, maar is een separaat spoor in het ontmoetingsplekkenbeleid.
Vervolgens geeft wethouder Hoenderkamp aan dat de subsidieregeling voor armoedeorganisaties al is vastgesteld. Daarbij wordt niet actief gestuurd op het voorkomen van overlap. Er is gekozen voor een eenvoudige regeling waarbij initiatieven een aanvraag kunnen indienen en deze op volgorde van binnenkomst worden gehonoreerd. De raad is hierover geïnformeerd. Mocht in de loop van het jaar blijken dat het beschikbare budget wordt overschreden en dat er sprake is van overlap tussen initiatieven, kan de gemeente genoodzaakt zijn over te stappen op een scorecard of een afwegingskader.
Verder kan een automatische toekenning van voorzieningen in een aantal gevallen een uitkomst zijn. Met name de individuele inkomenstoeslag kan voor een belangrijk deel automatisch worden toegekend, omdat de gemeente die gegevens meestal heeft. Verder deelt de wethouder het aandachtspunt over de datahuishuishouding. Tevens hebben wethouder Hoenderkamp en wethouder Jenneskens het betrekken van @ease op het netvlies staan.
Verder is de wethouder ook benaderd door Stichting Leergeld. De wethouder draagt die stichting en hun projecten een warm hart toe. Voor 2026 ziet hij echter geen mogelijkheden om de subsidie te verhogen. Ook biedt de subsidieregeling voor 2027 geen passende grondslag om de zomeractie te ondersteunen. Tegelijkertijd is het armoedebeleid recent vastgesteld, waarbij de budgetten zijn verruimd, waaronder ook het budget voor Stichting Leergeld. De wethouder ziet op dit moment geen mogelijkheden om met kunstgrepen alsnog ondersteuning van de zomeractie mogelijk te maken. Overigens biedt Maastricht Sport ook een zomeraanbod voor kinderen in armoede.

CDA (Heine) dankt de wethouder voor zijn toelichting en vraagt of een dekking vanuit andere beleidsplannen of portefeuilles mogelijk is, aangezien het college het doel ondersteunt.

Wethouder Jenneskens vult aan dat Stichting Leergeld een mooi initiatief is. In het kader van de armoederegelingen wordt tevens onderzocht of de ondersteuning vanuit het Jeugdeducatiefonds kan worden uitgebreid voor praktische zaken. In het afgelopen jaar zijn ook initiatieven op het gebied van sport en cultuur opgepakt. Er zijn verschillende initiatieven en vraagstukken gericht op het ondersteunen van kinderen, met name tijdens de zomervakantie. De wethouder zoekt nog naar de meest effectieve interventie om de summer learning loss tegen te gaan en geeft als voorbeeld de zomerscholen zoals die elders in het land worden georganiseerd. De wethouder wil de interventies goed organiseren en ziet meerwaarde in een rijker ontwikkelaanbod tijdens schoolvakanties. Stichting Leergeld is in dat kader een van de mogelijkheden om kinderen een verrijkende ervaring te bieden.

Wethouder Hoenderkamp geeft in reactie op het CDA aan dat het om de begroting van de gemeenteraad gaat en dat daarbij ook prioriteiten moeten worden gesteld. In reactie op SAB zegt hij toe te rapporteren of de wachtlijsten nog steeds laag zijn en welke verbeteringen zijn doorgevoerd op het gebied van hulpmiddelen. Of de waardering is gestegen, kan de wethouder op dat moment niet aangeven. Het betreft een jaarlijkse meting van het cliënttevredenheidsonderzoek. De wethouder zal hierover rapporteren zodra de resultaten beschikbaar zijn. SAB vindt het bereik van het Volwassenenfonds Sport en Cultuur met 11%, aan de lage kant. Het college deelt deze mening. Dit is samen met de raad besproken bij de vaststelling van het armoedebeleid. Daarnaast wordt al ingezet op het vergroten van het bereik. Mogelijk zal hiervoor extra ruimte in de begroting moeten worden vrijgemaakt.
In reactie op de Senioren (Stads)Partij Maastricht licht wethouder Hoenderkamp toe dat de term onoverbrugbare achterstanden in dit verband juist het probleem beschrijft. De wethouder deelt de ambitie van de SPM. Het pijnlijke en tot actie dwingende feit is dat er kinderen in Maastricht zijn die met onoverbrugbare achterstanden aan hun schoolcarrière beginnen. Deze achterstanden kunnen zij niet meer inhalen. Het is een gezamenlijke opgave om ervoor te zorgen dat kinderen niet met dergelijke achterstanden aan hun schoolloopbaan beginnen.
Verder onderschrijft wethouder Hoenderkamp de noodzaak om aandacht te besteden aan dak- en thuislozen en buitenslapers. In de winter is de winterregeling van kracht. Volgens de wethouder hoeven mensen in Maastricht in principe niet op straat te slapen. Mensen die dit toch doen, hebben daar vanwege bepaalde omstandigheden voor gekozen. Voor iedereen die zich meldt, wordt een plek gezocht, zeker tijdens de winterperiode.
Wethouder Hoenderkamp geeft aan dat er misschien wel veel subsidieregelingen in Maastricht zijn, maar toch minder dan eerst. Een flink aantal kleinere subsidieregelingen is inmiddels gebundeld en zaken worden opgeschoond, ook naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State. Verder wordt hulp geboden bij het aanvragen.
Ten slotte geeft wethouder Hoenderkamp in reactie op de vragen van D66 over het proces rondom preventie, aan dat de agenda Jeugd en Onderwijs als eerste wordt opgepakt. In het eerste kwartaal (Q1) wordt bij de raad input opgehaald voor deze agenda en de investeringsimpuls Preventiestad. In het tweede kwartaal (Q2) worden de plannen definitief vastgesteld. Vooruitlopend daarop kunnen ook al kleinere delen van het budget worden ingezet voor activiteiten.
Ten slotte heeft de wethouder al toegezegd dat het aantal medewerkers met een beperking in dienst bij de gemeente Maastricht minimaal wordt verdubbeld. De wethouder verwacht dat dit is gerealiseerd, maar de benodigde statistieken zijn nog niet beschikbaar. De wethouder gaat in 2027 graag met de raad in gesprek over een inclusievere arbeidsmarkt en een inclusievere werkgever.

Wethouder Jenneskens geeft in reactie op de SP aan dat bij de integrale aanpak ook naar jongeren wordt gekeken. GroenLinks heeft daarnaast vragen gesteld over veiligheid, overlast en jongerenwerk en voorstellen gedaan. De wethouder ondersteunt de oproep van GroenLinks volmondig. Volgens de wethouder geldt dat daar waar het perspectief laag is, de verleiding groot is. In Nederland zijn verschillende oplossingen die een aantrekkelijk alternatief bieden. De wethouder merkt daarbij op dat er soms een neiging bestaat om alles te institutionaliseren, terwijl een minder formele context, zoals een boks- of dansschool, juist beter kan werken. Ook wordt nadrukkelijk buiten de veerkrachtwijken gekeken. Tevens is de wethouder van mening dat de aandacht voor digitaal jongerenwerk bepalend is. Het jongerenwerk is bovendien reeds uitgebreid, evenals het aantal straatcoaches. Daarnaast beschikt Maastricht over een IPTA-coach (Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid). De IPTA-coach begeleidt jongeren die zijn uitgevallen op school of dreigen af te glijden richting minder gewenste activiteiten, met als doel hen toe te leiden naar werk of een startkwalificatie. Daarbij wordt vanuit verschillende invalshoeken ondersteuning geboden, onder meer via Traject. De wethouder pleit voor het versterken van niet-geïnstitutionaliseerde initiatieven en te werken vanuit de kracht van wijken, verenigingen en scholen. Ook de rol van brugfunctionarissen in het voortgezet onderwijs, die veel signalen opvangen, is hierbij van belang. Deze inzet moet breed worden versterkt om aantrekkelijke alternatieven te bieden en ervoor te zorgen dat jongeren worden gezien en gehoord.

SP (Jacob) heeft tijdens het werkbezoek begrepen dat de samenwerking met het Vista College tot nu toe grotendeels op vrijwillige basis plaatsvindt. De SP vraagt of deze samenwerking ook beleidsmatig wordt meegenomen.

Wethouder Jenneskens antwoordt dat de gemeente intensief samenwerkt met het Vista College en een verantwoordelijkheid heeft in het kader van de aanpak Van school naar duurzaam werk. Dit betekent echter niet dat de gemeente over alle bevoegdheden, mogelijkheden en middelen beschikt. De gemeente doet wat kan, maar loopt soms ook tegen beperkingen in haar bevoegdheden aan. Daarnaast gaat het deels om jongeren die volgens de wet volwassen zijn en buiten het gezag van hun ouders vallen. De wethouder onderschrijft de oproep van de SP om hier goed naar te kijken. De aanpak kan echter niet alle situaties ondervangen. Sommige jongeren vertonen zichtbaar grensoverschrijdend gedrag, terwijl zij juridisch gezien wilsbekwame volwassenen zijn. Het is niet allemaal maakbaar.
In reactie op de vraag van het CDA over de gemeenschapshuizen en @ease geeft wethouder Jenneskens aan dat zij het ermee eens is dat deze onderwerpen in samenhang moeten worden bekeken. Bij zorg ligt de nadruk vaak op mentaal welbevinden en lekker in je vel zitten, terwijl het vraagstuk veel breder is en ook de sociale gezondheid omvat.
In reactie op M:OED licht wethouder Jenneskens het onderscheid toe tussen de verschillende doelgroepen. In het kader van de Wet van school naar duurzaam werk is de gemeente verantwoordelijk voor jongeren tot 27 jaar die geen startkwalificatie hebben. Voor instroom in het hoger beroepsonderwijs en het wetenschappelijk onderwijs is echter al een startkwalificatie vereist, zoals een havo- of vwo-diploma. Jongeren die aan deze voorwaarde voldoen, vallen daardoor niet binnen de doelgroep van deze wet. Dit neemt echter niet weg dat ook bij deze jongeren vraagstukken rondom het voorkomen van uitval, doorstroming en verslavingsproblematiek zeer serieus worden genomen.

Wethouder Hoenderkamp geeft in reactie op GroenLinks aan dat het college nooit kan toezeggen dat ergens niet op wordt bezuinigd. Het betreft immers de begroting van de raad. De begroting en het subsidieplafond voor de professionele instellingen liggen nu al hoger dan de opgetelde subsidieplafonds van de regelingen van het afgelopen jaar. Ook is het extra budget voor ontmoetingsplekken conform de genomen besluiten, verwerkt. Bij de vaststelling van de begroting door de raad wordt het subsidieplafond opnieuw hoger vastgesteld, omdat in het coalitieakkoord verschillende extra investeringen zijn opgenomen, waaronder aanvullende middelen voor de sociale basis. Garanties kunnen echter niet worden gegeven.

Tweede termijn

Partij Veilig Maastricht (Pfennings) wil het Wmo-vervoer behouden voor inwoners die hiervan afhankelijk zijn. Een wijziging van het tarief mag er niet toe leiden dat mensen zich minder kunnen verplaatsen. Bij het Wmo-vervoer is eerder overgestapt van een kilometer- naar een zonesysteem, mede vanwege de financiële gevolgen voor gebruikers. Partij Veilig Maastricht vraagt het college te bevestigen wanneer en waarom deze wijziging heeft plaatsgevonden en welk raadsbesluit of welke motie hieraan ten grondslag lag. Ook vraagt de fractie wat er sindsdien is veranderd, waardoor nu opnieuw wordt voorgesteld om van zones naar kilometers over te stappen. Daarbij wil Partij Veilig Maastricht graag weten hoe dit voorstel zich verhoudt tot de eerdere afwegingen van de raad en welke keuzevrijheid de gemeenteraad hierin nog heeft. Partij Veilig Maastricht vreest dat de overstap voor veel gebruikers een forse financiële tegenvaller betekent. De fractie vraagt hoeveel inwoners hierdoor meer gaan betalen en om welke bedragen het gaat. Ook vraagt de fractie of het college bereid is deze inwoners te beschermen, zodat hogere vervoerskosten niet leiden tot minder deelname aan activiteiten en grotere eenzaamheid.

SP (Jacob) verwijst in het kader van de Wmo-cliënttevredenheid naar een artikel in het AD van vorige maand, waarin staat dat de gemeente Maastricht relatief weinig uitgeeft aan de gemiddelde Wmo-gebruiker. Andere gemeenten besteden gemiddeld € 4.300 per cliënt, terwijl dit in Maastricht € 3.600 is. Gezien de jaarlijks dalende cliënttevredenheid vraagt de SP of deze lagere uitgaven een rol spelen bij de mate waarin cliënten goed worden geholpen en of hogere uitgaven mogelijk kunnen bijdragen aan een grotere tevredenheid.

GroenLinks (De Graaf) begrijpt dat de gemeenteraad de begroting vaststelt, maar merkt op dat het college wel degelijk zijn intenties kan uitspreken. Volgens GroenLinks is het belangrijk dat het college zich inzet voor de continuïteit van de zorg binnen het sociaal domein. De beantwoording van de vragen door de wethouder over het jongerenwerk was volgens GroenLinks vrij breed, terwijl de concrete vraag betrekking heeft op de uitbreiding van het jongerenwerk in de krachtwijken ad € 240.000. Deze uitbreiding was aanvankelijk een pilot en wordt nu structureel. Daarbij is ook gewezen op het succes van de aanpak in de krachtwijken. GroenLinks denkt dat een vergelijkbaar experiment mogelijk is in de twee andere wijken waar momenteel ook problemen spelen.

Verder begrijpt GroenLinks dat de NEN-norm niet kan worden afgedwongen bij externe partijen en alleen van toepassing kan worden verklaard op het gemeentelijke vastgoed. Dit is volgens de fractie echter onvoldoende in het kader van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. GroenLinks wil dat de gemeente meerjarig investeert in de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen, naast de ontmoetingscentra. Dit is voor de fractie van groot belang.

CDA (Heine) merkt op dat haar collega Ploumen ooit heeft gevraagd naar de straatarts. Wethouder Hoenderkamp heeft toen gezegd dat daarnaar een onderzoek liep. Het CDA vraagt om een update.

Wethouder Hoenderkamp moet de overwegingen van indertijd ten aanzien van het Wmo-vervoer navragen. In het algemeen probeert de gemeente bij het Wmo-vervoer zo goed mogelijk aan te sluiten bij het ov-systeem. Het uitgangspunt van het Omnibus-bestuur is dat de wijziging per saldo budgetneutraal is. Dit betekent dat de wijziging per casus zowel positief als negatief kan uitpakken, maar dat de financiële effecten naar verwachting marginaal zijn. Per saldo brengt de wijziging voor de inwoners van Maastricht geen extra kosten met zich mee. Het voorstel om de verordening aan te passen en over te stappen van zones naar kilometers staat in december 2026 op de agenda van de raad.
In reactie op de SP licht wethouder Hoenderkamp toe dat de Wmo wordt uitgevoerd conform de verordening. De gemeente Maastricht hanteert daarbij geen afwijkende tarieven ten opzichte van andere gemeenten in Nederland. De wethouder kan niet verklaren waarom Maastricht minder uitgeeft, maar mogelijk heeft de gemeente Maastricht relatief meer cliënten met een lichtere ondersteuningsvraag, waardoor de kosten lager uitvallen. De ontwikkeling van de cliënttevredenheid acht de wethouder ook zorgwekkend. De tevredenheid moet omhoog. Mocht dit niet lukken, dan wil hij hierover samen met de raad in gesprek.

SP (Jacob) vraagt om meer inzicht in de cijfers.

Wethouder Hoenderkamp zal een analyse aanreiken van hoe de Wmo-kosten van Maastricht zich verhouden tot die van andere gemeenten en hoe eventuele verschillen verklaard kunnen worden **(toezegging)**.
In reactie op GroenLinks geeft wethouder Hoenderkamp aan dat het college zich inzet voor de continuïteit van zorg binnen het sociaal domein. Daarnaast is de wethouder blij dat de raad met de Inclusieagenda een duidelijke lijn heeft uitgezet. Er is afgesproken om voor het gemeentelijk vastgoed, waaronder de gemeenschapshuizen, een norm te hanteren die verder gaat dan de wettelijke verplichtingen.
Verder wordt een verkenning uitgevoerd naar de inzet van een straatarts, om te onderzoeken of hieraan behoefte bestaat en, zo ja, hoe dit vorm kan krijgen. De wethouder verwacht hierop in de loop van het jaar terug te komen.

Wethouder Jenneskens geeft in reactie op GroenLinks aan dat de pilot is geëvalueerd, en één onderdeel is structureel gemaakt. Verdere uitbreiding is mogelijk, maar allereerst moet worden onderzocht welke voorzieningen en sociale structuren er al in de wijken zijn en hoe hierop kan worden aangesloten. Daarbij wordt ook gekeken naar de inzet van praktijkondersteuners bij huisartsen, brugfunctionarissen op scholen, straatcoaches en gezinsgerichte ondersteuning. De wethouder deelt de oproep van GroenLinks en benadrukt dat moet worden bekeken of de aanpak het beste wijkgericht of gezinsgericht kan worden vormgegeven.

De **voorzitter** sluit de bespreking van programma 6 af en noteert drie toezeggingen. Naar aanleiding van vragen van 50PLUS over de omgevingsvisie (programma 6.1), het budget voor wijkgerichte activiteiten en de daling van de baten bij de arbeidsmarkt, worden twee vragen schriftelijk beantwoord. Dit gebeurt vóór de raadsvergadering over de begroting, in een verzamelraadsinformatiebrief over de ontwikkelingen binnen de vier domeinen. Daarnaast zal wethouder Hoenderkamp een analyse maken van de Wmo-kosten in Maastricht in vergelijking met andere gemeenten. De voorzitter vraagt aan wethouder Hoenderkamp wanneer deze analyse gereed is.

Wethouder Hoenderkamp kan die vraag nu niet met zekerheid beantwoorden. De wethouder vermoedt in Q1, 2027 en zo niet zal de wethouder de raad informeren over een andere datum.

De **voorzitter** noteert Q1, 2027.

Programma 7.1 Volksgezondheid en Milieu voor zover dit betrekking heeft op gezondheidszorg, waaronder de GGD en jeugdzorg

De **voorzitter** vraagt of er veel vragen zijn. Dat is niet het geval. De voorzitter wil dit agendapunt graag voor de dinerpauze afronden.

Eerste termijn

Partij Veilig Maastricht (Pfennings) vraagt welke concrete verbeteringen het college in 2027 wil realiseren voor inwoners met gezondheidsachterstanden, gezien de gezondheidsverschillen tussen wijken. De fractie vraagt of het college bereid is hierover per wijk verantwoording af te leggen, zodat het stedelijke gemiddelde de achterstanden niet verhult. Daarnaast vraagt Partij Veilig Maastricht waarom preventie vooral inwoners bereikt die al goed geïnformeerd zijn. Welke inzet kiest het college voor mensen met beperkte taalvaardigheid, weinig vertrouwen in instanties of onvoldoende mogelijkheden om zelf hulp te zoeken?
Ten aanzien van de mentale gezondheid van jongeren vraagt de partij naar de concrete prioriteiten van het college bij het voorkomen en vroegtijdig herkennen van mentale problemen. Ook wil de fractie weten hoe wordt beoordeeld of deze inzet jongeren daadwerkelijk bereikt en bijdraagt aan een verbetering van hun mentale gezondheid.
Partij Veilig Maastricht vraagt hoe het college waarborgt dat Maastrichtse kinderen die buiten de gemeente naar school gaan, volwaardig worden bereikt door de jeugdgezondheidszorg. Ook wil de partij weten wie erop toeziet dat signalen worden opgevolgd en hoe ouders weten bij welke organisaties zij terechtkunnen.
Ten aanzien van preventie dicht bij inwoners vraagt Partij Veilig Maastricht welke keuzes het college maakt op het gebied van persoonlijk contact en laagdrempelige gezondheidsvoorlichting in de wijken. Ook vraagt de partij hoe wordt gewaarborgd dat deze inzet beschikbaar is buiten de aangewezen aanpakwijken.

Tot slot vraagt Partij Veilig Maastricht hoe het college stuurt op de GGD en welke concrete resultaten het college van de GGD verwacht voor Maastrichtse inwoners. Wanneer krijgt de raad inzicht in de bereikte kwaliteit en eventuele knelpunten? En welke maatregelen neemt het college als de resultaten achterblijven?

Senioren (Stads)Partij Maastricht (Boelen) denkt dat de ambities duidelijk zijn. De fractie heeft wel moeite met het beoordelen van de geldstromen.

Wethouder Hoenderkamp geeft aan dat Partij Veilig Maastricht goede en relevante vragen stelt. Er zijn inderdaad grote gezondheidsverschillen tussen wijken. Dit is voor de gemeente een belangrijke drijfveer om ongelijk te investeren. De gemeente monitort de gezondheidstoestand per wijk en daarmee ook de ontwikkeling van de gezondheidsverschillen. De wethouder heeft op dit moment echter geen concrete doelstellingen per wijk voor de ontwikkeling van gezondheidsachterstanden in de komende jaren. Volgens de wethouder vraagt Partij Veilig Maastricht meer van de huidige sturing dan op dit moment haalbaar is. Wel kan de fractie ervan uitgaan dat de gemeente in de wijken waar zij het meest investeert, zoals de veerkrachtwijken en de pluswijken, waaronder Daalhof, nauwlettend monitort of de extra inzet effect heeft.

Partij Veilig Maastricht (Pfennings) merkt per interruptie op dat in wijken met veel nieuwbouw, zoals Malberg, gezondheidsverschillen binnen de wijk kunnen ontstaan. De partij vraagt of het college ook inzicht heeft in de gezondheidscijfers binnen deze wijken.

Wethouder Hoenderkamp geeft aan dat de gemeente hier gedeeltelijk inzicht in heeft. De gezondheidsmonitor bevat gegevens op zes-cijferig postcodeniveau, waardoor gezondheidsindicatoren op buurtniveau kunnen worden bekeken. Inzicht op straat- of huishoudensniveau is echter niet wenselijk, vanwege de privacy.
Naast de kwantitatieve analyse in de monitor worden in de aandachtswijken ook kwalitatieve analyses uitgevoerd. Zo wordt bij de analyse van de pluswijken met professionals en huisartsen besproken waar de problemen liggen en waarop de preventie zich moet richten. De wethouder heeft al toegezegd om in Q1 en Q2 met de raad in gesprek te gaan over de preventieagenda. Het college heeft de ambitie om hiermee extra resultaten te bereiken. De wethouder voegt toe dat de gemeente een redelijk goede sturingspositie heeft.
Verder benadrukt wethouder Hoenderkamp dat het bereik van het consultatiebureau erg belangrijk is en hoog blijft. Juist onder de groepen die de gemeente het liefst wil bereiken, is het bereik echter laag. Daarnaast komt de gemeente via de scholen met veel kinderen in contact en zijn er ook goede contacten met de huisartsen.
Eerstelijns samenwerkingsverbanden stimuleren een integrale samenwerking tussen zorg, welzijn en preventie op het gebied van gezondheid. Hierdoor zijn de meeste mensen die in beeld moeten zijn, daadwerkelijk in beeld.
Verder geeft wethouder Hoenderkamp aan dat de jeugdgezondheidszorg is belegd bij de GGD, waardoor sprake is van een regionaal uniforme aanpak. Daarmee is redelijk geborgd dat kinderen die in Zuid-Limburg naar school gaan, gebruikmaken van dezelfde organisatie voor jeugdgezondheidszorg. Voor kinderen die bijvoorbeeld in België of Echt-Susteren naar school gaan, geldt dit echter niet.
Daarnaast investeert de gemeente in de inzet van professionals dichtbij inwoners. Ook werkt de gemeente via het programma Sociale WIFI aan het versterken van vrijwilligers- en bewonersinitiatieven, waarin gezondheid en leefstijlinterventies gezamenlijk worden besproken. De wethouder benadrukt dat de gemeente op zo veel mogelijk verschillende manieren probeert in te zetten op gezondheid en preventie.

Verder stuurt de raad op de kwaliteit van de GGD, onder andere door ieder jaar een zienswijze af te geven. De gemeente heeft ook de GGD op bezoek gehad. Dit jaar wordt het meerjarenbeleid voor de GGD voor de komende vier jaar gemaakt voor de periode 2028-2031 en dit wordt uitgebreid besproken in Q1, 2027 samen met de raad.

Partij Veilig Maastricht (Pfennings) vraagt per interruptie hoe de preventie en de communicatie werkt als een kind bijvoorbeeld op een school in Sittard zit, de ouders gescheiden zijn en het kind in Maastricht woonachtig is.

Wethouder Jenneskens licht toe dat de jeugdgezondheidszorg op Zuid-Limburgse schaal is georganiseerd, in samenwerking met de zestien gemeenten. Een kind wordt op vierjarige leeftijd gezien op het consultatiebureau, meestal in de eigen gemeente. Daarna wordt het kind gevolgd op de locatie waar het kind zich bevindt, dus onderwijs volgt. Doorverwijzingen en dergelijke worden centraal geregeld voor geheel Zuid-Limburg.

Partij Veilig Maastricht (Pfennings) vraagt hoe wordt omgegaan met problemen in de thuissituatie. Partij Veilig Maastricht vraagt of de school contact opneemt met de gemeente of een gemeentelijke instelling? De fractie wil graag weten deze communicatie verloopt.

Wethouder Jenneskens heeft het gevoel dat er een vraag achter de vraag zit. De wethouder licht toe dat de jeugdhulp in Zuid-Limburg gezamenlijk is aanbesteed bij een aantal aanbieders, bijvoorbeeld voor jeugdhulp met verblijf. Daarnaast is er lokale toegang die de situatie beoordeelt. Dit gebeurt in de gemeente waar het kind staat ingeschreven. Verder wordt mentale gezondheid nadrukkelijk meegenomen in de agenda richting het onderwijs. De wethouder wil liever spreken over sociale gezondheid in plaats van mentale gezondheid, want het gaat om een breed vraagstuk, bijvoorbeeld gokschulden van kinderen. De beoordeling van een verbetering is echter moeilijk om te maken. Men ziet immers al jarenlang een enorm trend en de wethouder hoopt dat die gemitigeerd kan worden, maar een ombuiging is een zeer complex vraagstuk. Hiernaar wordt integraal gekeken vanuit de leefwereld van de kinderen en jongeren en in samenhang tussen school, thuis en omgeving. De wethouder komt hierop terug in het kader van de integrale agenda. De wethouder geeft aan dat dit een van haar grootste zorgen is betreffende deze doelgroep.

De **voorzitter** stelt vast dat programma 7.1 genoegzaam is besproken. De voorzitter noteert geen toezeggingen voor dit programmaonderdeel. Hiermee is agendapunt 5 besproken.